

(tlačová informácia)

ŽIVÉ PRÍBEHY v 30-ročnej histórii AMAVET-u

Konferencia o popularizácii vedy a techniky na Slovensku

(Bratislava, 12.11.2020)

Festival vedy a techniky AMAVET 2020 (FVAT) je jedným z hlavných podujatí Týždňa vedy a techniky na Slovensku (TVT), ktorý sa začal v pondelok 9. novembra. Na tretí deň FVAT, v stredu, sa uskutočnila aj online Konferencia o popularizácii vedy a techniky na Slovensku, kde rezonovali životné príbehy úspešných vedátorov z rôznych súťaží Asociácie pre mládež, vedy a techniku (AMAVET). AMAVET sa v tomto roku dožíva už 30 rokov! Dospelý mládenec tak už môže odovzdávať svoje skúsenosti v neformálnom vzdelávaní, ktoré sú inšpirujúce pri popularizácii vedy a techniky.

V živých príbehoch mladých ľudí, ale aj už dospelých osobností, ste mohli vidieť ako neformálne vzdelávanie prináša inšpirácie a rozvíja mladé talenty, podporuje dobré nápady a pomáha získavať hodnotné skúsenosti. Aktivity AMAVET-u za 30 rokov sú odrazovým mostíkom do sveta vedy a techniky. Vo vystúpeniach dnes už úspešných ľudí ste mohli vidieť niekoľko konkrétnych príkladov ako neformálne vzdelávanie ovplyvnilo ich budúcu profesiu.

Napríklad **Ema Klučovská** zvíťazila na súťaži Junior Internet AMAVET (JI) v kategórii JuniorDESIGN a dnes veľmi úspešne pôsobí v Los Angeles v USA ako animátorka príšeriek a filmových postáv. Predĺžila si noc a pripojila sa online o jednej hodine miestneho času v LA. V milom rozhovore sme sa dozvedeli, že súťaž AMAVET-u Junior Internet jej veľmi pomohla na presadenie sa v Amerike. Jej ctížiadostivá, ale pritom skromná povaha bez strachu z neúspechu bola charakteristická už počas súťaže JI v roku 2016. Dostala zaujímavé pracovné ponuky, ako napríklad robiť animácie pre budúce filmy Avatar alebo Netflix seriály. Momentálne čaká v USA na pracovné povolenie.

Z východného pobrežia USA sa na online konferenciu pripojil **Marek Buchman**. Moderátor konferencie ho oslovil citáciou, že Marek vravel pre niektoré svetové médium, že „...raz budem nositeľom Nobelovej ceny.“ Marek Buchman reagoval s úsmevom: **„Myslím si, že Nobelová cena je snom veľkej väčšiny vedcov, momentálne pracujem na vývoji nových, efektívnejších metód na výrobu liekov, tak aby sa čo najviac znížili výrobné náklady a aby k nim mohol mať prístup každý, kto ich potrebuje po celom svete.“** Ako ďalej povedal, **AMAVET bol pre neho odrazový mostík, ktorým sa dostal do sveta a zistil ako tam veda funguje!** Do USA po prvýkrát prišiel ako víťaz Festivalu vedy a techniky AMAVET, z ktorého postúpil na najprestížnejšiu súťaž stredoškolských vedátorov vo svete – na Intel ISEF. Bolo to v máji 2010. Na ďalší rok 2011 opäť postúpil na Intel ISEF. Na oboch ročníkoch zvíťazil a Američania po ňom pomenovali asteroid, ktorý obieha okolo zemegule a volá sa „Bučman“. To poznačilo jeho ďalší profesionálny život. Na Oxfordskú univerzitu vo Veľkej Británii nastúpil so štipendiom v októbri 2011. **„Počas letných prázdnin medzi 2. a 3. ročníkom som prvýkrát stážoval v laboratóriu môjho PhD. supervízora: Dr. K. C. Nicolaou. Aj keď som strávil len pár týždňov v jeho labáku, v roku 2013 mi ponúkol štúdium na PhD. u neho vo výskumnej skupine, keď skončím Oxford. Keďže sa mi tam veľmi páčilo - tak som stážoval u neho niekoľko týždňov aj v roku 2014,**

predtým ako som začal svoje PhD v Houstone na Rice University v Auguste 2015, asi mesiac po skončení Oxfordu.

Počas môjho PhD. sme dotiahli do úspešného konca viacero projektov, prevažne v oblasti syntézy prírodných látok a ich analógov s protirakovinovým potenciálom a nových potenciálnych antibiotík, ktoré vyústili do niekoľkých patentov a publikácii v renomovaných časopisoch. Po 3 a pol rokoch ako PhD. študent sa mi podarilo obhájiť prácu a ako Dr. som začal pracovať pre farmaceutický gigant AbbVie, ktorý dokonca licencoval jeden z patentov, na ktorom som ako spoluautor pracoval!“.

Toľko v stručnosti príbeh Mareka Buchmana, na začiatku ktorého bol AMAVET. Na dva a pol hodinovej online Konferencii odznelo ešte mnoho príbehov, ktorých spoločným menovateľom boli aktivity AMAVET-u počas 30-tich rokov. Ak si nájdete čas, pozrite si link:

<https://youtu.be/2omS6dVe-vA>

Členov AMAVET-u pri tejto príležitosti potešili aj viaceré video zdravice, ktoré sú tiež impulzom do ďalších rokov práce v neformálnom vzdelávaní. Veríme, že slogan „**AMAVET – VEDECKÝ KOMPAS PRE MLADÝCH**“, sa naplní ďalšími krásnymi osudmi mladých vedcov, technikov a top manažerov.

Ján Nemec